

ҚОРЫТЫНДЫ БАҒДАРЛАМАЛЫҚ ЕСЕП

Грант алушы: «Даналық» қоғамдық қоры

Грант тақырыбы: №37.Тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау жөніндегі «Birgemiz: Asyl mura» жалпыұлттық жобасын іске асыру

Грант сомасы: 27 847 000

1. Әлеуметтік жоба шеңберіндегі іс-шараларды сипаттаңыз

Гранттық шартпен бірге берілген №3 қосымша (жобаның егжей-тегжейлі сипаттамасы) бойынша жоспарланған индикаторларға қол жеткізу деңгейін көрсете отырып, әлеуметтік жобаны іске асыру шеңберінде жүргізілген барлық іс-шараларды күнін, орнын, қатысушылар санын егжей-тегжейлі сипаттау және талдау қажет.

1 міндет. Тарихи-мәдени мұра саласында жұмыс істейтін түрлі ұйымдармен өзара іс-қимылды қамтамасыз ету

1 шара. Жоба аясында жоспарланған шараларды жүзеге асыру барысын эффективті және оперативті ұйымдастыру үшін әр өңірдегі мемориалды кешендерге жауапты мамандармен келісім орнату:

а.Әр өңірден мемориалды кешендерге жауапты мекемелердің басшыларымен «Ескерткіштер – елге мұра, ұрпаққа аманат» форумын ұйымдастыру;

б.Форум барысында мемориалды кешендердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру жайлы пікірталас алаңын ұйымдастыру;

с.Мемориалды кешендердегі жұмыстарға волонтерлерді тарту бойынша талқылау жүргізу;

д.Мемориалды кешендер жайлы ақпарат жинау, энциклопедиялық материал мен бейнеконтент түсіруге алдын ала жоспарлау жұмысын жүргізу;

е.Мемориалды кешендер қарасты мекемелермен, бейінді ұйымдармен және басқа да стэйкхолдерлермен меморандум жасасу.

20 мамырда Астана қаласында "Ескерткіштер – елге мұра, ұрпаққа аманат" Республикалық форумы өтті.

Форумның мақсаты мемориалды кешендердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру жайлы пікірталас алаңын ұйымдастыру және осы мәселеге қатысты волонтерлік бастамаларды қолдау жайлы азаматтық қоғам өкілдерінің көзқарастары негізінде сұхбат алаңын құру болды. Форум жұмысына еліміздің 14 облысы мен 3 мегаполисінен облыстық тарихи-өлкетану мұражайларының директорлары мен қызметкерлері қатысты. Сонымен қатар, ҚР Ақпарат және Қоғамдық даму министрлігі Қайырымдылық және волонтерлік мәселелері басқармасының басшысы Оразбаев Аян Құрақұлы, «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» КЕАҚ Басқарма төрағасының орынбасары Бисембиев Жасұлан Орақұлы, «Birgemiz» Республикалық волонтерлер фронт-офисінің сарапшысы Шолудько Татьяна, Әлихан Бөкейхан Университетінің басшылығы, тарихшы ғалымдар, БАҚ өкілдері қатысты.

Республикалық форумды ашып берген тарих ғылымдарының кандидаты, профессор Каримов Мұхтарбек Қарпықұлы ел тарихындағы үлкен маңызға ие болған оқиғаларға, тұлғаларға қатысты мемориалды кешендерді сақтауға негізделген шараның маңыздылығын тілге тиек етті. Өз сөзінде ол қазіргі таңда көптеген кешендердің қараусыз қалғаны, және заңды қадағалаусыз қазба жұмыстарының жүргізіліп жатқанын басып айтты. Осы төңіректе көтерілген біршама мәселелер қазіргі заман талабына сай технологияларға негізделген

шешімдерді қажет ететінін және ол жұмыстарды жүзеге асыруда волонтерлерді тарту маңызды екенін форум қатысушылары талқыға салды.

Форум жұмысында келесі тақырыптық мәселелер бойынша баяндамалар жасалды:

1. Мемориалды кешендердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру мәселелері;
2. Мемориалды кешендердегі жұмыстарға волонтерлерді тарту бойынша талқылау жүргізу;

Пленарлық мәжіліс қорытындысын шығару үшін өткізілген жарыссөз барысында форум қатысушылары жоба аясында жоспарланған деректі фильмдер кешені мен энциклопедия шығару, ескерткіштерге QR-код орнату, 3D форматта көрме жасау мүмкіндігі бар немесе барлық мемориалды кешендер жайлы ақпарат жинақталған бірегей электронды портал әзірлеу сынды шаралардың маңызды бастама екендігін, және алдағы уақытта нақты деректерге негізделген тарихи-мәдени мұраларды сақтау жөніндегі ақпаратты тиімді арналар арқылы халық арасында кеңінен насихаттауға көмек беретіндерін жеткізді.

Баяндамалар тыңдалып, форум мақсатына сәйкес қорытынды жасалғаннан кейін, форум қатысушылары Астана қаласындағы АЛЖИР мемориалды-мұражайы кешеніне сапарға шығып, тарихи оқиғалардың желісімен тағы бір мәрте танысты. Форум қорытындысы ретінде жасалған баяндамалардан арнайы жинақ әзірленіп, уәкілетті органдарға табысталды

2 міндет. Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштерін және мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау саласында волонтерлерді іріктеу, даярлау

1 шара. Республикамыздағы мемориалдық кешендер жайлы ақпарат қамтылған «Асыл мұра: мемориалдық кешендер» энциклопедиясын әзірлеу:

- а.Әр өңірде бар мемориалдық кешендер жайлы ақпарат және бейнематериалдар (фотосуреттер) жинау;**
- б.Жинақталған ақпараттан энциклопедия әзірлеу және тираждау;**
- с.Әзірленген энциклопедияны әр өңірдегі орталық кітапханалардың жеке қорларына табыстау**

Жоба тобы «**Асыл мұра I том: мемориалдық кешендер**» энциклопедиясын әзірлеу шарасын қорытындылады. «Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің азаматтық қоғам істері комитеті» РММ (ары қарай - комитет) және «Даналық» ҚҚ арасында энциклопедия мазмұны бойынша келіссөздер жүргізілді. Комитет ұсынысы бойынша еліміздегі жаңа облыстық бөлініске байланысты, Ұлытау, Абай және Жетісу облыстары жайлы ақпарат жаңадан жинақталды. Сәйкесінше комиссия шешімі бойынша, энциклопедияның құрамы, құрылымы, контенті бекітілді, және энциклопедияны тираждауға келісім берілді. Энциклопедияны тираждау және кітапханаларға табыстау жөнінде жұмыстар жүргізілді. Нәтижесінде энциклопедия 500 данада тиражалды, еліміздің барлық өңіріндегі 50 кітапханаға табысталды

2 шара. Жоба барысын кеңінен насихаттау мақсатында, медиа платформалардың тиімділігін негізге алып, мемориалдық кешендер жайлы Деректі фильмдер әзірлеу:

а. Географиялық орналасуына байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталық аймақтарына бөліп, түсірілім жұмыстарын ұйымдастыру;

б. Әзірленген деректі фильмдерді әр өңірдегі кемінде 20000 жазылушысы бар әлеуметтік желідегі парақшаларға жариялау;

Іс-шара жоспар бойынша толықтай орындалды. Барлық жоспарланған өңірлерде түсірілім жұмыстары аяқталды. Бейнероликтерді әрлеу жұмыстары аяқталды және 6 бейнеролик еліміздің 17 өңіріндегі кемінде 20000 жазылушысы бар әлеуметтік желілердегі парақшаларда жарияланды. Қамтылған оқырмандардың (подписчиктердің) жалпы саны: 2 232 500. Сонымен қатар бейнероликтер ютуб желісіндегі «Даналық» Қоғамдық қорының парақшасына жарияланды (458 жазылушы). Жалпы 6 видео 33554 қаралым жинады. Инстаграм желісіндегі жалпы 17 парақшадан жиналған қаралым саны: 57964

3 шара. Шағын гранттар байқауына өтінім беруші волонтерлерге оқыту шараларын ұйымдастыру:

а. Волонтерлік, оның ішінде тарихи-мәдени мұраны сақтау бойынша ерікті түрде қызмет атқару, жоба әзірлеу жөнінде семинар-тренингтер модулін жасау;

б. Географиялық орналасуына байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталық аймақтарына бөліп онлайн форматта семинар-тренингтер кешенін ұйымдастыру;

Іс-шара жоспар бойынша толығымен орындалды. Индикаторлардың барлығына қол жеткізілді.

Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталық аймақтарына бөліп онлайн семинарлар ұйымдастырылды. Семинарларды халықаралық дәрежедегі тренерлер Мамырбеков Арафат Мәжитұлы және Байгазинов Жанат Абылканович өткізді. Онлайн семинарларға барлық өңірден 302 қатысушы тіркеліп қатысты. Семинарлар барысында волонтерлік негіздері, тарихи-мәдени мұраны сақтау бағытындағы волонтерлік қызмет жайлы ақпарат берілді. Қазақ және орыс тілінде өткен семинарларда қатысушылар алдағы уақытта қандай бастамалар жүзеге асыруға болатыны жайлы идеяларды талқылап, жаңа дағдыларды меңгерді. Оқыту шаралары онлайн форматта Zoom платформасында жүргізілді.

4 шара. Еліміздің 17 өңірінде волонтерлерді тарту арқылы, мемориалды кешендердің маңайында сенбілік жұмыстарын ұйымдастыру;

а. Сенбіліктерде жас волонтерлердің болуын қамтамасыз ету;

б. Сенбіліктерде «күміс» волонтерлердің болуын қамтамасыз ету;

Тарих және мәдениет ескерткіштерінің, мемориалды кешендердің айналасы абаттандырылған, таза болуы өте маңызды. Осы себепті біз барлық өңірде волонтерлерді тарта отырып, тазалау жұмыстарын жүргіздік. Сенбілікке жалпы саны 1700 волонтер қатысып, оның ішінде бұл шарадан күміс волонтерлер де қалыс қалмады. Ескерткіштердің маңында тазалау жұмыстары жүргізіліп, қоқыс жиналып, бояу әктеу шараларды орындалды.

5 шара. Еліміздің 17 өңірінде волонтерлерді тарта отырып, мемориалды кешендерге негізгі ақпарат жазылған QR-кодтарды орналастыру:

а.Мемориалды кешендер жайлы ақпарат жинау;

б.QR-кодтардың жүйесін үздіксіз ұстап тұру мақсатында, «birgemiz-asylmura.kz» сайтында дерекқорды орналастыру;

Еліміздің барлық өңіріндегі ескерткіштердің заман талабына сай ақпаратпен толықтырылған болуы біз үшін маңызды болды. Астана қаласында өткен форум барысында біз бейінді ұйымдармен меморандум жасастық. Соның нәтижесінде, көпшілік өңірдегі тарихи деректерге қол жеткізу мүмкіншілігі көбейді. Тарихи деректерді цифрландыру арқылы біз жалпы саны 170 ескерткішке QR-код әзірлеп, оларды орналастыруға 85 волонтерді тарттық. QR-кодтарды орналастыру барысында жергілікті әкімшіліктерге Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінен алынған рұқсат қағазға табысталды. Кейбір аудандарда қиындақ туындағанымен, ол мәселелер тиімді ашық келіссөз жүргізу арқылы шешілді, және жалпы іс шараның барлық индикаторына қол жеткізілді. QR-код дерекқорын <https://birgemiz-asylmura.kz/> сайтында көруге болады.

6 Шара. Ұзақ мерзімде үздік волонтерлерді анықтау байқауын ұйымдастыру:

а.Волонтерлердің мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту бағытында атқарған қызметіне сәйкес рейтинг жүргізу;

б.Волонтерлерді белсенділікке сәйкес «ұпай жинау» жүйесімен ынталандыру;

с.Жыл соңында волонтерлердің «мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, мәдениет, тарих ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау» тақырыбында олимпиада ұйымдастыру;

д.Жоба аясындағы үздік волонтерлерді бағалы сыйлықтармен марапаттау;

Жоба барысында белсенділік танытқан волонтерлер рейтингісі жүргізілді. Рейтинг жүргізу барысында жоба аясындағы іс-шараларға белсене араласу, мемориалды кешендер мен тарих және мәдениет ескерткіштері жайлы сұрақтарға жауап беру, әлеуметтік желідегі хэштег арқылы белсенділік танытып посттар жариялау сияқты талаптар болды. Тікелей байқаудың финалдық кезеңіне қатысуға 80 астам волонтер ынта білдірді. Байқау нәтижесінде 54 үздік волонтер анықталып, сыйлықтармен марапатталды.

3 міндет. Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған конкурстық негізде кемінде 30 шағын грант (әрқайсысы 300 мың теңгеден кем емес) беру.

1 шара. Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған конкурстық негізде шағын гранттар байқауын ұйымдастыру:

а.Шағын гранттар байқауы жайлы халықты кеңінен ақпараттандыру жұмыстарын жүргізу;

б. Гранттық жобалардың 60% мемориалды кешендерге, қалған 40% мәдениет және тарих ескерткіштеріне бағытталуын қамтамасыз ету;

с. Байқау негізінде 300 мың теңгеден 29 жобаны гранттық қаржыландыру;

д. Шағын гранттар байқауы негізінде, оның ішінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар тарапынан қаржыландырылатын кемінде 3 жобаны іске асыруды қамтамасыз ету.

Шағын гранттар байқауы жайлы ақпарат еліміздің барлық өңіріндегі әлеуметтік желілердегі 17 парақшаға жоспар бойынша жарияланды. Нәтижесінде өтінім берушілер саны 300-ден астам. Еліміздің барлық өңірлері қамтылды. 60 астам жобалық өтінім келіп түсті. 60 өтінімнің 29 жеңімпаз атанып, қазіргі таңда кіші гранттық бастамаларын жүзеге асырды. Барлық жобаға жалпы саны 1600 астам волонтер тартылды. Жобалар еліміздің өңірлеріндегі мемориалды кешендерді маңайын абаттандыру, жастарға әлеуметтік осал топ мүшелеріне экскурсия ұйымдастыру, тарих ескерткіштеріне арнайылап гидтерді дайындау, ескерткіштерге экскурсияны цифрландыру және т.б. бағыттарда жобалар жүзеге асты. Үш жоба ары қарай мемлекеттік мекемелер, музейлер және кәсіпкерлер тарапынан қолдау тапты.

4 міндет. Жобаны іске асыруды ақпараттық сүйемелдеуді ұйымдастыру және БАҚ-та, әлеуметтік желілерде, волонтерлердің qazvolunteer.kz бірыңғай онлайн-платформасында, әлеуметтік желілерде жариялау, ҚР АҚДМ Азаматтық қоғам істері комитетінің Instagram, Facebook, оның ішінде шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы кемінде 8 бейнеролик дайындау.

1 шара. Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы бейнероликтер дайындау:

а. Кемінде 8 бейнеролик әзірлеу;

б. Бейнероликтерді әлеуметтік желілерде жариялау;

Жоба барысында жүзеге асқан кіші гранттық бастамалардың арасында ерекше көзге түскен, алдағы уақытта қолдау табуы қажет жобалар жайлы 8 бейнеролик әзірленіп, «Даналық» қоғамдық қорының ресми парақшасына жарияланды. Бұл жобаларды әлеуметтік желілер арқылы танымалдандыру үлкен маңызға ие, себебі осындай жобаларды алдағы уақытта басқа өңірлерде де жүзеге асыру қажет, және бұл өз кезегінде басқа волонтерлерге тың идея болуы мүмкін. Сондықтан табысты жобалық кейстерге арналған бейнероликтер өз нәтижесін береді деген сенімдеміз.

5 міндет. Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер жинағын дайындау (кемінде 10 кейс)

1 шара. Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде жүзеге асқан табысты кейстер жинағын дайындау:

а. Шағын грант негізінде жүзеге асқан жобалар жайлы ақпарат жинау;

б. Ақпаратты жинақ негізінде жүйелеу және электронды форматта әзірлеу;

с. Әзірленген жинақты әдістемелік құрал ретінде өңірлік ішкі саясат бөлімдеріне, халықтың назарына ұсыну;

Жоба барысында жүзеге асқан кіші гранттық бастамалар жайлы арнайы жинақ әзірленіп, барлық өңірдегі Ішкі саясат бөлімдеріне табысталды. Алдағы уақытта қолдау табуы қажет, және басқа да бастамашыл топтар, ҮЕҰ өкілдерімен жүзеге асырылуы мүмкіндігіне байланысты осы жинақта барлық жобалардың жүзеге асу барысы баяндалды.

6 міндет. Кеңес беру, кездесулер өткізу, волонтерлер үшін іс-шаралар

1 шара. Жоба барысын қорытындылау, тиімділігін анықтау, ұсынымдар мен сын-пікірлерді талқылау мақсатында қоғам белсенділерін, жарқын тақырыптық өкілдерді және волонтерлерді жинап, онлайн форматта форум ұйымдастыру:

а. Форум барысында табысты шағын гранттық жобалардың таныстырылымын жасау;

б. Табысты кейстердің бейнероликтері мен қорытынды жинағын көпшілік назарына ұсыну;

с. Жобаның алдағы екі жылда атқарылатын жұмыс бағыты мен жоспарын таныстыру;

д. Статистикалық көрсеткіштерді қамти отырып жобаның алғашқы жылының қорытындысын көрсету.

Желтоқсан айының бірінші жұлдызында, ZOOM платформасында онлайн форматта волонтерлерге, үкіметтік емес ұйымдарға, бастамашыл топтарға және тарихи-мәдени ескерткіштерге қатысты бейінді ұйым мүшелеріне арнайы форум ұйымдастырылды. Онлайн форум барысында волонтерлердің рөлі, олардың осы жобада атқарған жұмысына басты назар аударылды. Шағын гранттық жобалар жайлы бейнероликтер мен кейстер жинағы, және қорытынды статистикалық инфографика таныстырылды. Одан бөлек, келесі жылы ескеретін тұстар мен волонтерлердің ұсыныстары тыңдалды. Жалпы саны 216 адам қатысты.

7 міндет. Шарт талаптарына сәйкес жоба нәтижелерінің қорытынды жария тұсаукесері

1 шара. Жобаның қорытындыларымен таныстыру мақсатында көпшілік үшін онлайн баспасөз конференциясын өткізу. БАҚ, ҮЕҰ, мемлекеттік органдар мен азаматтық белсенділердің қатысуымен.

Қорытынды жарияланым Даналық қоғамдық қорының ZOOM платформасы жүргізілді. Жобаның қорытындыларымен таныстыру үшін БАҚ өкілдері, волонтерлер үшін баспасөз конференциясы ұйымдастырылды. Шара барысында жоба аясында атқарылған іс-шаралар, олардың нәтижелері, сандық және сапалық көрсеткіштер таныстырылды. Жалпы саны 52 адам қастықан шарадағы БАҚ өкілдері мен волонтерлер туындаған қиындықтар, жобаның әлеуметтік маңызы және ары қарайғы жоспарлар жайлы сұрақтар қойды.

8 міндет. Шарт талаптары бойынша жобаны іске асыру барысы туралы ақпараттық жұмыс

1 шара. Жобаның іске асырылуы туралы ақпаратты БАҚ-та, ұйымның және qazvolunteer веб-сайттарында, сондай-ақ әлеуметтік желілерде тұрақты жариялау. (Ақпарат іс-шара аяқталғаннан кейін 3 күн ішінде жарияланады.)

Жоба барысында атқарылып жатқан шаралар бойынша ақпарат жоспарға сәйкес әлеуметтік желідегі парақшамызға жарияланып отырды. Одан бөлек «КазИнформ», «Elorda.info», «716.kz» БАҚ парақшаларына жарияланды. Әлеуметтік желілерде кемінде 20000 оқырманы бар парақшаларға жарияланған материал саны: 34. Парақшалар:

@fcity – 74 800 жазылушы
 @aktobe_live – 220 000 жазылушы
 @vsya_karaganda – 83 900 жазылушы
 @qostanai.online – 34 700 жазылушы
 @petro_smi – 140 000 жазылушы
 @kokshe_smi – 35 600 жазылушы
 @vsya_astana – 94 500 жазылушы
 @taldykorgan_insta – 55 600 жазылушы
 @zkoonline – 55100 жазылушы
 @aktaulive – 54 600 жазылушы
 @turkistan_jastary – 20 300 жазылушы
 @vse.obovseh.pvl – 37 900 жазылушы
 @zellokyzylorda.kz – 1 000 000 жазылушы
 @taraz.times – 87 900 жазылушы
 @hello.atyrau – 42 500 жазылушы
 @almaty_novosti – 86 100 жазылушы
 @shymkent.city – 109 000 жазылушы
 Жанама қамтылған әлеуметтік желі оқырмандарының саны: 2 232 500

Кестені толтырыңыз және жоспарланған нәтижелердің нәтижелерге сәйкестігін сипаттаңыз

Жоба мақсаты:		Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі жобаларға волонтерлерді тарту.				
Жобаны іске асырудан қол жеткізілген нәтиже:		1) Тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау саласында азаматтар мен волонтерлердің қатысуын кеңейту. Кемінде 2 мың волонтерді, оның ішінде кемінде 1 мың жастарды, кемінде 50 «күміс» волонтерді тарту - жыл сайын. 2) кемінде 29 шағын грантты, оның ішінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар тарапынан қаржыландырылатын кемінде 3 жобаны іске асыру - жыл сайын. 3) Бейінді ұйымдармен кемінде 5 меморандум жасасу - жыл сайын. 4) ұсынымдары бар талдамалық есеп – 2024 жыл.				
Міндеті	Міндет аясындағы шаралар	Қысқа мерзімде қол жеткізілген	Сандық және сапалық индикаторлар	Индикаторлар		Тиімділік
				жоспар	факт	

		нәтижелер (іс-шараларға)				
Тарихи-мәдени мұра саласында жұмыс істейтін түрлі ұйымдармен өзара іс-қимылды қамтамасыз ету	1.Жоба аясында жоспарланған шараларды жүзеге асыру барысын эффективті және оперативті ұйымдастыру үшін әр өңірдегі мемориалды кешендерге жауапты мамандармен келісім орнату: а.Әр өңірден мемориалды кешендерге жауапты мекемелердің басшыларымен «Ескерткіштер – елге мұра, ұрпаққа аманат» форумын	Форумның мақсаты мемориалды кешендердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру жайлы пікірталас алаңын ұйымдастыру және осы мәселеге қатысты волонтерлік бастамаларды қолдау жайлы азаматтық қоғам өкілдерінің көзқарастары негізінде сұхбат алаңын құру болды. Форум жұмысына еліміздің 14 облысы мен 3 мегаполисінен облыстық тарихи-өлкетану мұражайларының директорлары мен қызметкерлері қатысты. Форум жұмысында келесі тақырыптық мәселелер бойынша баяндамалар жасалды: 1. Мемориалды кешендердің қазіргі	Офлайн қатысушылар саны Меморандум саны Аумақтық қамту Форум қорытындысы бойынша ұсынымдар жинағы; Ұсынымдар жинағын үлестіріп беретін уәкілетті орган саны (Мәдениет басқармалары)	20 Кемінде 5 17 өңір 1 жинақ (pdf форматта) 17	21 5 17 1 жинақ 17 мәдениет басқармасы	Жасалған келіссөздер нәтижесінде, келесіде жүзеге асқан дерекіт фильмдер түсірілім жұмыстарына рұқсат алу, түсірілім тобына көмек көрсету және энциклопедияны әзірлеу барысында ақпарат жинауда өте тиімді болды.

	<p>ұйымдастыру; b.Форум барысында мемориалды кешендердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру жайлы пікірталас алаңын ұйымдастыру; с.Мемориалды кешендердегі жұмыстарға волонтерлерді тарту бойынша талқылау жүргізу; d.Мемориалды кешендер жайлы ақпарат жинау, энциклопедиялық материал мен бейнеконтент түсіруге алдын ала жоспарлау жұмысын жүргізу;</p>	<p>жағдайы мен оларды қалпына келтіру мәселелері; 2. Мемориалды кешендердегі жұмыстарға волонтерлерді тарту бойынша талқылау жүргізу; Баяндамалар тыңдалып, форум мақсатына сәйкес қорытынды жасалғаннан кейін, форум қатысушылары Нұр-Сұлтан қаласындағы АЛЖИР мемориалды-мұражайы кешеніне сапарға шықты. Форум қорытындысы ретінде жасалған баяндамалардан арнайы жинақ әзірленіп, уәкілетті органдарға табысталды.</p>				
--	---	--	--	--	--	--

	е.Мемориалды кешендер қарасты мекемелермен, бейінді ұйымдармен және басқа да стэйкхолдерлермен меморандум жасасу;					
Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштерін және мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау саласында волонтерлерді іріктеу, даярлау	Республикам ыздағы мемориалдық кешендер жайлы ақпарат қамтылған « Асыл мұра: мемориалды кешендер » энциклопедиясын әзірлеу: а.Әр өңірде бар мемориалдық кешендер жайлы ақпарат және бейнематериалдар (фотосуреттер) жинау;	Іс-шара бойынша «Асыл мұра I том: мемориалды кешендер» энциклопедиясы толық әзірленді. «Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің азаматтық қоғам істері комитеті» РММ (ары қарай - комитет) және «Даналық» ҚҚ арасында энциклопедия мазмұны бойынша келіссөздер	« Асыл мұра: мемориалды кешендер » тақырыбында энциклопедия әзірлеу Энциклопедия табысталатын кітапханалар саны Аумақтық қамту	1 энциклопедия 500 дана Кемінде 50 кітапхана 17 өңір	1 500 50 17	Энциклопедияны әзірлеу арқылы халықтың еліміздің барлық өңірдегі мемориалды кешендері жайлы білімдері тереңдейді, және бұл тікелей тарихи білім мен патриотизмнің дамуына әсер етеді.

	<p>в.Жинақталған ақпараттан энциклопедия әзірлеу және тираждау; с.Әзірленген энциклопедияны әр өңірдегі орталық кітапханалардың жеке қорларына табыстау</p>	<p>жүргізілді. Комитет ұсынысы бойынша еліміздегі жаңа облыстық бөлініске байланысты, Ұлытау, Абай және Жетісу облыстары жайлы ақпарат жаңадан жинақталды. Сәйкесінше комиссия шешімі бойынша, энциклопедияның құрамы, құрылымы, контенті бекітілді, және энциклопедияны тираждауға келісім берілді. Тираждау және кітапханаларға табыстау жөнінде жұмыстар жүргізілді.</p>				
	<p>Жоба барысын кеңінен насихаттау мақсатында, медиа платформалардың тиімділігін негізге алып,</p>	<p>Жобаның түсірілім тобы еліміздің өңірлеріне іссапарға шығып, (1) Қарасай мен Ағынтай батырлардың мемориалды кешені, (2) Жошы ханның тарихи-мәдени кешені; (3) Қорқыт</p>	<p>Деректі фильмдер саны</p> <p>Қамтылатын оқырмандар</p>	<p>6 бейнеролик (әр бейнеролик хронометражы кемінде 6 минут (дыбысталған))</p> <p>340 000</p>	<p>6</p> <p>2 232 500 оқырман, және youtube</p>	<p>Әлеуметтік желілерді ақпараттандыру деңгейін арттырудың тиімді құралы ретінде қолданып, барлық бейнероликтерді Instagram және Youtube желілерінде жарияладық, және оқырмандардың</p>

	<p>мемориалды қ кешендер жайлы Деректі фильмдер әзірлеу:</p> <p>а.География лық орналасуына байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталық аймақтарына бөліп, түсірілім жұмыстарын ұйымдастыру;</p> <p>б.Әзірленген деректі фильмдерді әр өңірдегі кемінде 20000 жазылушысы бар әлеуметтік желідегі парақшаларға жариялау;</p>	<p>ата мемориалды кешені; (4) Абайдың Жидебайдағы музей үйі; (5) Бекет ата ескерткіштері (6) Қожа Ахмет Яссауи кесенесі мемориалды кешендері жайлы 6 деректі фильм әзірленіп, әр өңірдегі кемінде 20 000 жазылушысы бар Instagram-парақшаларға жарияланды</p>	<p>(подписчик) саны</p> <p>Ақпараттық аумақтық қамту (әр өңірдегі әлеуметтік желілердегі 20000 жазылушысы бар парақшаларда жариялау)</p>	<p>17 парақша (әр өңірде)</p>	<p>желісінде 36000 аса қаралым</p> <p>17</p>	<p>мемориалды кешендер жайлы білімдерін арттырдық.</p>
--	---	---	--	-------------------------------	--	--

	<p>Шағын гранттар байқауына өтінім беруші волонтерлерге оқыту шараларын ұйымдастыру:</p> <p>а. Волонтерлік, оның ішінде тарихи-мәдени мұраны сақтау бойынша ерікті түрде қызмет атқару, жоба әзірлеу жөнінде семинар-тренингтер модулін жасау;</p> <p>б. Географиялық орналасуына байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік,</p>	<p>Оқыту семинарларына тіркелген қатысушылар географиялық бөліністерге байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталықта орналасуына байланысты топтарға бөлініп оқыту семинарынан өтті. Семинар барысында жалпы волонтерлік, және, оның ішінде тарихи-мәдени мұраны сақтау жөніндегі волонтерлік тақырыптары қозғалды.</p>	<p>Онлайн семинар-тренингтер саны</p> <p>Қатысушылар саны</p>	<p>5 (әр географиялық аймақта)</p> <p>Кемінде 200</p>	<p>5</p> <p>304</p>	<p>Оқыту шаралары волонтерлердің тақырып аясында іс-шараларға көбірек зейін қоюына, және тікелей қандай бағытта жұмыстар атқаруына байланысты білім алуда өте тиімді болды.</p>
--	--	---	---	---	---------------------	---

	Батыс және Орталық аймақтарына бөліп онлайн форматта семинар-тренингтер кешенін ұйымдастыру;					
	Еліміздің 17 өңірінде волонтерлерді тарту арқылы, мемориалды кешендердің маңайында сенбілік жұмыстарын ұйымдастыру; а.Сенбіліктерде жас волонтерлердің болуын қамтамасыз ету; б.Сенбіліктерде «күміс» волонтерлердің болуын қамтамасыз ету;	Еліміздің 17 өңірінде мемориалды кешендердің маңайында жас волонтерлер мен күміс волонтерлерді жинай отырып, сенбілік жұмыстары жүргізілді.	Қатысушы волонтерлер саны Қатысушы күміс волонтерлер саны Аумақтық қамту	Әр өңірден кемінде 100 Әр өңірден кемінде 3 17 өңір	1700 51 17	Тарих және мәдениет ескерткіштерінің, мемориалды кешендердің айналасы абаттандырылған, таза болуы өте маңызды. Осы себепті біз барлық өңірде волонтерлерді тарта отырып, тазалау жұмыстарын жүргіздік
	Еліміздің 17 өңірінде	Еліміздің барлық өңіріндегі	Қамтылатын	Әр өңірде кемінде 10	170	Еліміздің барлық өңіріндегі

	<p>волонтерлерді тарта отырып, мемориалды кешендерге негізгі ақпарат жазылған QR-кодтарды орналастыру:</p> <p>a.Мемориалды кешендер жайлы ақпарат жинау;</p> <p>b.QR-кодтардың жүйесін үздіксіз ұстап тұру мақсатында, «asyl-mura.kz» сайтында дерекқорды орналастыру;</p>	<p>ескерткіштерге волонтерларды тарту арқылы QR-кодтар орнатылды. Жалпы саны 85 волонтер тартылып, 170 ескерткіш қамтылды.</p>	<p>ескерткіштер саны</p> <p>Волонтерлер саны</p> <p>Әзірленетін сайт саны</p>	<p>Әр өңірде кемінде 5</p> <p>1 веб-сайт</p>	<p>85 қатысушы</p> <p>1</p>	<p>ескерткіштердің заман талабына сай ақпаратпен толықтырылған болуы біз үшін маңызды болды. Тарихи деректерді цифрландыру арқылы біз жалпы саны 170 ескерткішке QR-код әзірлеп, оларды орналастыруға 85 волонтерді тартты</p>
	<p>Ұзақ мерзімде үздік волонтерлерді анықтау байқауын ұйымдастыру:</p> <p>a.Волонтерлердің мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту</p>	<p>Жоба барысында белсенділік танытқан волонтерлер рейтингісі жүргізілді. Рейтинг жүргізу барысында жоба аясындағы іс-шаралараға белсене араласу, мемориалды кешендер мен тарих және мәдениет</p>	<p>Жыл бойы жүргізілетін волонтерлер рейтингісі</p> <p>Ұйымдастырылатын волонтерлер олимпиадасы саны</p> <p>Марапатталатын</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Кемінде үздік 54 волонтер</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>54</p>	<p>Волонтерларды ақпаратпен немесе біліммен қамтамасыз етуден бөлек оларды мадақтап, ынталандырып отыру олардың белсенділігін түсірмей бір деңгейде ұстап тұру үшін өте тиімді болды.</p>

	<p>бағытында атқарған қызметіне сәйкес рейтинг жүргізу;</p> <p>b. Волонтерлерді белсенділігіне сәйкес «ұпай жинау» жүйесімен ынталандыру;</p> <p>c. Жыл соңында волонтерлердің «мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, мәдениет, тарих ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау» тақырыбында олимпиада ұйымдастыру;</p> <p>d. Жоба аясындағы</p>	<p>ескерткіштері жайлы сұрақтарға жауап беру, әлеуметтік желідегі хэштег арқылы белсенділік танытып посттар жариялау сияқты талаптар болды. Нәтижесінде ерекше белсенділік көрсеткен волонтерлер сыйлықтармен марапатталды.</p>	<p>волонтерлер саны</p> <p>Аумақтық қамту</p>	<p>17 өңір</p>	<p>17</p>	
--	--	---	---	----------------	-----------	--

	Үздік волонтерлерді бағалы сыйлықтармен марапаттау;					
Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған конкурстық негізде кемінде 30 шағын грант (әрқайсысы 300 мың теңгеден кем емес) беру	Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған конкурстық негізде шағын гранттар байқауын ұйымдастыру: а. Шағын гранттар байқауы жайлы халықты	Шағын гранттар байқауына барлық өңірден 60 аса өтінім келіп түсті, олардың 29 қорытынды шешім бойынша шағын грант иегерлері атанды. Байқау жеңімпаздарымен келісім-шартқа қол қойылды және олар өз жобаларын жүзеге асырды. Жалпы саны 1600 астам адам қамтылады	Әр өңірдегі әлеуметтік желілердегі 20000 жазылушысы бар парақшаларда гранттық байқаудың ережелерін ақпараттық жариялау Жүзеге асырылатын кіші гранттық жобалар саны Әр шағын гранттық жобаға қатысатын волонтер саны Шағын гранттар байқауы негізінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар тарапынан қаржыландырылат	17 парақша 29 40 Кемінде 3	17 29 1667 3	Кіші гранттық бастамаларды қолдау арқылы біз азаматтық қоғамның тарихи ескерткіштерге, мемориалды кешендерге байланысты мәселелеріне назарын аудартамыз, және олардың маңызын өалық арасында барлық өңірде насихаттай алдық.

	<p>кеңінен ақпараттандыру жұмыстарын жүргізу;</p> <p>б. Гранттық жобалардың 60% мемориалды кешендерге, қалған 40% мәдениет және тарих ескерткіштеріне бағытталуын қамтамасыз ету;</p> <p>с. Байқау негізінде 300 мың теңгеден 29 жобаны гранттық қаржыландыру</p> <p>д. Шағын гранттар байқауы негізінде, оның ішінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар</p>		<p>ын жобаларды іске асыру қамтамасыз етілетін жобалар саны</p> <p>Аумақтық қамту</p>	17	17	
--	---	--	---	----	----	--

	тарапынан қаржыландырылатын кемінде 3 жобаны іске асыруды қамтамасыз ету.					
Жобаны іске асыруды ақпараттық сүйемелдеуді ұйымдастыру және БАҚ-та, әлеуметтік желілерде, волонтерлердің qazvolunteer.kz бірыңғай онлайн-платформасында, әлеуметтік желілерде жариялау, ҚР АҚДМ Азаматтық қоғам істері комитетінің Instagram, Facebook, оның ішінде шағын гранттарды іске асыру шеңберінде	Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы бейнероликтер дайындау: а.Кемінде 8 бейнеролик әзірлеу; б.Бейнероликт ерді әлеуметтік желілерде жариялау;	Жоба барысында жүзеге асқан кіші гранттық бастамалардың арасында ерекше көзге түскен, алдағы уақытта қолдау табуы қажет жобалар жайлы 8 бейнеролик әзірленіп, «Даналық» қоғамдық қорының ресми парақшасына жарияланды	Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы бейнероликтер Бейнероликтердің әлеуметтік желілерде жариялануы;	Кемінде 8 бейнеролик Кемінде 8 жарияланым;	8 8	Бұл жобаларды әлеуметтік желілер арқылы танымалдандыру үлкен маңызға ие, себебі осындай жобаларды алдағы уақытта басқа өңірлерде де жүзеге асыру қажет, және бұл өз кезегінде басқа волонтерлерге тың идея болуы мүмкін. Сондықтан табысты жобалық кейстерге арналған бейнероликтер өз нәтижесін береді деген сенімдеміз.

табысты кейстер туралы кемінде 8 бейнеролик дайындау						
Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер жинағын дайындау (кемінде 10 кейс)	Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде жүзеге асқан табысты кейстер жинағын дайындау: а.Шағын грант негізінде жүзеге асқан жобалар жайлы ақпарат жинау; б.Ақпаратты жинақ негізінде жүйелеу және электронды форматта әзірлеу; с.Әзірленген жинақты әдістемелік құрал	Жоба барысында жүзеге асқан кіші гранттық бастамалар жайлы арнайы жинақ әзірленіп, барлық өңірдегі Ішкі саясат бөлімдеріне табысталды. Бұл жобалар алдағы уақытта қолдау табуы қажет, және басқа да бастамашыл топтар, ҮЕҰ өкілдерімен жүзеге асырылуы мүмкіндігіне байланысты жинаққа барлық жобалардың жүзеге асу барысы баяндалды.	Шағын грант негізінде жүзеге асқан жобалар жайлы ақпарат негізінде электронды форматта жинақ (pdf форматта) Әзірленген жинақ әдістемелік құрал ретінде өңірлік ішкі саясат бөлімдері табысталады;	1 жинақ 17 ішкі саясат бөлімі	1 17	Алдағы уақытта қолдау табуы қажет, және басқа да бастамашыл топтар, ҮЕҰ өкілдерімен жүзеге асырылуы мүмкіндігіне байланысты осы жинақ тиімді әдістемелік құрал болады

	ретінде өңірлік ішкі саясат бөлімдеріне, халықтың назарына ұсыну;					
Кеңес беру, кездесулер өткізу, волонтерлер үшін іс-шаралар	Жоба барысын қорытындылау, тиімділігін анықтау, ұсынымдар мен сын-пікірлерді талқылау мақсатында қоғам белсенділерін, жарқын тақырыптық өкілдерді және волонтерлерді жинап, онлайн форматта форум ұйымдастыру: а. Форум барысында табысты шағын гранттық жобалардың таныстырылы	Онлайн форум барысында волонтерлердің рөлі, олардың осы жобада атқарған жұмысына басты назар аударылды. Шағын гранттық жобалар жайлы бейнероликтер мен кейстер жинағы, және қорытынды статистикалық инфографика таныстырылды. Одан бөлек, келесі жылы ескеретін тұстар мен волонтерлердің ұсыныстары тыңдалды.	Онлайн форматтағы форум Қатысушылар саны Статистикалық көрсеткіштерді қамти отырып жобаның алғашқы жылының қорытындысы	1 форум Кемінде 200 1 баяндамалар жинағы; 1 инфографика	1 216 1 1	Жоба барысына тікелей қатысқан волонтерлермен, бейінді ұйым мүшелерімен, азаматтық қоғам белсенділерімен талқылау, жобаға басқа көзқараспен баға беріп, тиімді және нәтиже бермейтін тұстарын аңқытауда маңызды болды.

	<p>мын жасау; b. Табысты кейстердің бейнероликтері мен қорытынды жинағын көпшілік назарына ұсыну; с. Жобаның алдағы екі жылда атқарылатын жұмыс бағыты мен жоспарын таныстыру; d. Статистикалық көрсеткіштері қамты отырып жобаның алғашқы жылының қорытындысын көрсету.</p>					
Шарт талаптарына сәйкес жоба нәтижелерінің қорытынды жария	Жобаның қорытындыларымен таныстыру мақсатында көпшілік үшін	Қорытынды презентация Азаматтық бастамаларды қолдау орталығының ресми парақшасы мен	Онлайн пресс-конференция Қатысушылар саны	1 Кемінде 50 адам	1 52	Жоба қорытындысымен көпшілікті таныстыру арқылы, жоба бойы атқарылған жұмыстың көлемін, дайындалған өнімдер мен

тұсаукесері	онлайн баспасөз конференциясын өткізу. БАҚ, ҮЕҰ, мемлекеттік органдар мен азаматтық белсенділердің қатысуымен	ZOOM платформасында ұйымдастырылды.	Пресс-конференция бейнежазбасы	1 (электронды тасығышта)	1	атқарылған шаралармен кеңінен таныстыруға мүмкіндік туындады.
Шарт талаптары бойынша жобаны іске асыру барысы туралы ақпараттық жұмыс	Жобаның іске асырылуы туралы ақпаратты БАҚ-та, ұйымның веб-сайтында, сондай-ақ әлеуметтік желілерде тұрақты жариялау.	5 республикалық порталдарда ақпараттық мақала, Кемінде 20 000 жазылушысы бар әр өңірдегі парақшалар қамтылған жарияланымдар саны: 34	Ақпараттық қамту (ақпараттық өнімдері бар іс-шараларды қосқанда)	300 000 адам	2 232 500	Бұқаралық ақпарат құралдарын, оның ішінде халық көп кіретін арналарды пайдалана отырып, біз жоба туралы және саяси қуғын-сүргін құрбандары туралы ақпаратты кеңінен дәріптеуге мүмкіндік алдық.

Жобаның әлеуметтік және экономикалық әсерін көрсететін кестені толтырыңыз

	Индикатор	Өлшем бірлігі	Жоспарланып отырған деңгей	Нақты деңгей
1.	Тікелей бенефициарлар саны, оның ішінде:	адам	3509	4129
	халықтың әлеуметтік осал топтарынан	адам	0	0
2.	Жанама бенефициарлар саны (БАҚ-та жариялау есебінен)	адам	300 000	2 232 500
3.	Штаттық қызметкерлердің саны	адам	5	5
4.	Тартылған мамандар саны, оның ішінде:	адам	2	2

	халықтың әлеуметтік осал топтарынан	адам	0	0
5.	Қамтылған ҮЕҰ саны	Ұйым	0	2
6.	Гранттың жалпы сомасынан еңбекақы төлеу қоры	теңге	5 580 000	5 580 000
7.	Салықтар (ӘС, ӘА, МӘМС (штаттық қызметкерлердің ғана))	теңге	678 888	678 888
8.	Экономикаға қосқан үлес (тауарлар мен қызметтерді сатып алу)	теңге	21 558 112	21 558 112
9.	Әлеуметтік жоба серіктестерінің саны (заңды және / немесе жеке тұлғалар)	ұйым/адам	2	2

Жоба бойынша жоспардан ауытқу негіздемелерін сипаттаңыз: Жоба барысында барлық мақсатты индикаторларға жоспарға сәйкес қол жеткізілді. Дегенмен, шағын гранттарды іске асыру барысында бірнеше грант алушымен қиыншылықтар туындады. Азаматтық бастамаларды қолдау орталығының өкілдерімен кездесу барысында, бірнеше бастамашыл топ пен ҮЕҰ бір уақытта бірнеше жобалардың шағын гранттар байқауына қатысуына байланысты, олардың кейсінде жоспардан ауытқу кездері жиі кездесті.

2. Мақсатқа жету (фактілерді сипаттау және мақсатқа жету туралы дәлелдерді көрсету): Жоба барысында біздің мақсатымыз тарих және мәдениет ескерткіштеріне, мемориалды кешендерге қатысты мәселелерді волонтерлер арасында көтеру және соларды шешуге баулу болды. Біз жобамыз арқылы тарихи, көп бөлігінде ғылыми жобаға волонтерлерді тарта білдік. Олар мемориалды кешендерге қатысты мәселелерді шешуге үлкен үлесін қосты.

3. Әлеуметтік жобаны аяқтау және/немесе іске асыру барысында болған әлеуметтік және басқа да өзгерістерді өлшеу

(жоба алдындағы жағдайды және жоба аяқталған кездегі жағдайды, жоба шеңберіндегі проблемалар мен міндеттерді шешу дәрежесін салыстыру):

Жоба басталғанға дейін барлық өңірдегі ескерткіштер жайлы орталықтандырылған ақпарат көзі болмаған. Біздің әзірлеген энциклопедия, деректі фильмдер, веб-сайт дерекқоры, QR-кодтар арқылы тарихи деректердің қолжетімділігі артты. Бұған дейін волонтерлердің осындай тақырыпта көптеп қамтылуы байқалмаған, себебі тарихи ғылыми тақырыптағы жобалар тек тар мақсатты аудиторияны қамти алады. Дегенмен, оқу шаралары арқылы, халықты ақпараттандыру арқылы біз олардың тақырыпқа қатысты әлеуметтік маңызы бар мәселелерді білуіне, олармен күресуіне, тарихи білімді оларға сіңіруде жұмыс атқардық.

«Табыс тарихы» - бұл әлеуметтік жобаның қандай да бір нақты жағдайда (белгілі бір қызмет алушының өмірінде) қалай көмектескенінің қысқаша (5-8 сөйлем) мысалы;

Табыс туралы әңгімелер жарияланымдарда, сондай-ақ әлеуметтік жобаның нәтижелерін ұзақ мерзімді бақылау үшін қолданыла алады.

Табыстың қысқаша тарихы келесі бөлімдерден тұруы керек: әлеуметтік жобаның басындағы жағдай; әлеуметтік жобаның жағдайға әсері әсердің нәтижесі.

Сондай-ақ, табыс тарихында белгілі бір қызмет алушының байланыс деректерін қоса отырып, оның кері байланысы болғаны жөн.)

Жоба аясында тарихи деректерді кеңінен насихаттау жүйелі түрде жүзеге асты. Мысалы, энциклопедия, алты деректі фильм, әлеуметтік желілер мен БАҚ беттеріндегі жарияланымдар мемориалды кешендер мен тарих және мәдениет ескерткіштері жайлы білімді арттыруға көмектесті. Волонтерлер тікелей ақпараттық өнімдерден, және оқыту семинарларынан жаңа дағдыларды меңгеріп өздерінің кіші бастамаларын жүзеге асырды. Біз волонтерлердің белсенділігіне қатысты олардың рейтингісін жүргіздік. Нәтижесінде әр өңірден үш волонтер ынталандыру сыйлықтарымен марапатталды.

4. Әлеуметтік жобаға қатысушылар бөлінісіндегі статистикалық ақпарат (аралық бағдарламалық есепті ұсыну сәтінде):

Гендерлік көрсеткіш:

Барлық қатысушылар саны	Ерлер	Әйелдер
4129	1885	2394

Санаттар бойынша әлеуметтік мәртебе:

Бүкіл жобаға қатысушылар саны	Балалар (оның ішінде мүгедек балалар)	Жастар	Мемлекеттік қызметшілер	Бюджеттік ұйым жұмысшылары	Мүгедектер	Жасы үлкен адамдар (50 жастан және одан жоғары), оның ішінде:	Жұмыссыздар	Қоғамдық ұйымдардың өкілдері	Бизнес-сектор өкілдері	Басқа санаттар
4129	278	2349	8	49	0	51	0	603	3	788

Жас көрсеткіші:

Бүкіл жобаға қатысушылар саны	13-16 жас	17-22 жас	23-27 жас	28-32 жас	33-45 жас	46-58 жас	59 жас және жоғары
4129	278	2907	729	101	63	42	9

5. Әлеуметтік жоба нәтижесі

- *көрсетілген нысаналы топтардың әлеуметтік жобаны іске асыру барысында алған нақты нәтижелері (сандық көрсеткіштерді, сапалық өзгерістерді сипаттай отырып):* Жобаның нысаналы топтары ретінде, өтінімде Волонтерлер, оның ішінде жас және «күміс» волонтерлер, мәдениет, тарих ескерткіштері мен мемориалды кешендер қарасты бейінді ұйымдардың мамандары көрсетілген болатын. Осыған сәйкес әр мақсатты топ өкілдері әр шарадан өздеріне пайдалы ықпал пен оң әсер алды. 4000 астам адам мемориалды кешендер, тарихи-мәдени ескерткіштер жайлы білімдерін кеңейтті, жастар мен студенттер, бейінді ұйым мүшелері бірнеше байқаулар мен пікірталас алаңдарында өз ойларымен ашық бөлісуге, пікір алмасуға мүмкіндік алды, волонтерлер оқыту шаралары арқылы тақырыпқа сай ақпарат алып, білімдерін кеңейтіп, өздерінің жобалары мен шараларын жүзеге асыруға мүмкіндік алды. Жалпы волонтерлердің тарихи-мәдени ескерткіштер мен мемориалды кешендерге қатысты мәселелерді шешуге үлесі артты.
- ** жобаны іске асыру барысында шешілетін проблемаға оның ұзақ мерзімді әсері (жобадан туындаған қандай да бір саладағы болжамды оң/теріс өзгерістерді негіздеу):* Бір реттік іс-шаралар қысқа мерзімді перспективада ұйымдастырылғандай көрінгенімен, әр шараның соңында өнім болатындай жинақтар, энциклопедия, деректі фильмдер, кейстер жинағы әзірленді. Бұл жинақтарда ұсынымдар көрсетіліп, уәкілетті мекемелерге табысталды. Демек, жобаны тікелей шешуге қатысы бар тарихшылар, археологтар, музей қызметкерлері, арнайы инспекция мүшелері, волонтерлер мен уәкілетті органдар арасында тығыз байланыс орнатуға қадам жасалды. Ұзақ мерзімде әр дайындалған өнім, әсіресе деректі фильмдер және энциклопедия өздерінің өзектілігін жоғалтпайды, және алдағы жылдарда да көрсетуге және кеңінен таратуға әзір материалдар болып табылады. Және кейстер жинағының әсерінен басқа да ҮЕҰ, бастамашыл топтар өздерінің жобаларын бастап мемориалды кешендер мен тарихи-мәдени ескерткіштерге қатысты проблемаларды шеше алады
- ** әлеуметтік жобаның/әлеуметтік бағдарламаның тұрақтылығы.* Бұл жоба 3 жылға негізделген болғандықтан, гранттық жоба өз жалғасын басқа бағыттарда табады. Себебі жоба қоғамда да, ғылыми ортада да кеңінен насихатталды, және әрі қарай автономды тұрғыда ілгерілетуге үлкен мүмкіндіктер жасалды. Одан бөлек, біз жобамызды әр жылда әр үлкен бағытқа сай жүзеге асырамыз деп жоспарладық. Биыл басты назар мемориалды кешендерде болса, келесі жылдары тарих ескерткіштеріне аса назар аударылады.

6. Әлеуметтік жобаны іске асыруға қолдау көрсеткен серіктестердің (егер бар болса), билік органдарының, құрылымдардың үлесін талдау: оларды тарту қаншалықты қажет болды, бұл әлеуметтік жобаны қалай күшейтті, қандай сабақтар алынды, өзара іс-қимылды жалғастыру қалай жоспарлануда?

Жобаға атсалысқан серіктестердің үлесі өте жоғары болды. Атап айтқанда, Әлихан Бөкейхан университеті жобаны ілгерілетуге үлкен көмегін тигізді. Жоба барысында атқарылған шаралардың біршамасы университетпен бірлесе ұйымдастырылды. Халықты қамту жағынан ұйымның ауқымынан университеттің ауқымы әлдеқайда жоғары болғандықтан, ақпараттандыру жұмысын жүргізуге оң әсерін берді. Жобаны жалғастыру үшін білікті мамандарды тарту университетпен алдағы уақытта жұмысты тығыз атқару жоспарлануда.

Әлеуметтік жобаның серіктестері

Жобаны іске асыруға тікелей қатысатын, қызметі жобаның нәтижелеріне әсер етуі мүмкін ұйымдар. Серіктестерге логистика, тамақтану, жол жүру және т.б. бойынша қызмет көрсететін жеткізушілер жатпайды.

Ұйым атауы /Серіктестіктің Т.А.Ә.	Жобадағы орны	Ұйымның, серіктестіктің байланыс деректері	Ескерту
Әлихан Бөкейхан университеті	Тарихи бағыттағы профессорлық оқытушылық құрамның жұмысқа белсене араласуы, өнімдерді, жинақтарды, энциклопедияны әзірлеу барысында редакторлық көмек	Семей қ., Мәңгілік ел к. 11, Тел.: 8 (7222) 36-03-63, Факс: 32-13-96 semey@abu.edu.kz	
«Erudit» білім-беру орталығы	Мамандармен бөлісу, анализ жасау, коворкинг орталығымен қамтамасыз ету, техникалық көмек	Семей қ., Б.Момышұлы к. 21, 87077568313 (администрация)	

Осы әлеуметтік жобаның жалғасы болуы мүмкін болашақ әлеуметтік жобалар тақырыбына ұсыныстар:

№	Жоба атауы	Орындылығын негіздеу (проблеманы сипаттау)	Мақсат	Міндеттер	Қысқаша сипаттамасы (жобаның негізгі бағыттары)	Қажетті сома	Іске асыру орны (жобаның географиясы)	Күтілетін нәтижелер
1	Тарихи	Қазіргі таңда, өздерінің	Тарихи	1. Мұрағат	Ұлы Отан соғысы кезінде	15 млн	17 облыс және	Жоба

әділеттілік	қуғын-сүргінге ұшыраған ата-бабаларын ақтағысы келетін, немесе олар туралы ақпарат алғысы келетін азаматтарға ақпараттың қол жетімді еместігі.	құжаттар негізінде, қуғын сүргінге ұшыраған азаматтар мен олардың ұрпақтары үшін әділеттілік орнату	деректерін жинау 2. Ақпаратты арнайы реттілікке келтіру 3. Ақпараттандыру жұмыстарын жүргізу 4. Сайт әзірлеу	құрбан болған азаматтарды табу бойынша үлкен электронды вебс-айт күйінде жасалған база бар. Соның негізінде саяси қуғын-сүргінге ұшыраған азаматтар бойынша ақпараттық база қажет, және ол веб-сайт түрінде әзірленсе халыққа өте ыңғайлы болатыны анық.	теңге	Астана, Алматы, Шымкент қалалары	нәтижесінде әзірленген база бойынша, саяси қуғын сүргін құрбандарының ұрпақтары әділеттікті орнату үшін ақтау процессін ілгерілетуге, немесе жақын туыстарын табуға мүмкіндік алады
-------------	--	---	---	--	-------	----------------------------------	---

(Сіз ұсынған грант тақырыбы сәйкес келетін грант беру бағытын таңдаңыз)

12) тарихи-мәдени мұраны қорғау;

Мемлекеттік органдаға әлеуметтік жобаны іске асыру нәтижелері бойынша нақты практикалық ұсынымдарды көрсетіңіз.

Мемлекеттік органдар	Ұсынымдар	Әзірленген ұсынымдарды жолдау туралы хаттың нөмірі мен күні (хаттардың көшірмелерін қосымшаларымен бірге осы есеппен ұсыну қажет)
17 өңірдегі мәдениет басқармалары	«Ескерткіштер – елге мұра, ұрпаққа аманат» Республикалық форумының ұсынымдар жинағы	№20 30.05.2022
17 өңірдегі Ішкі саясат басқармалары	1. Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер жинағы	№47 02.12.2022

Есептегі беттердің жалпы саны: _____

Токишкадиров Б. Б./ _____ / _____

Басшының не оның орынбасарының лауазымы, Т. А. Ә, (болған жағдайда)

Толтырылған күні _____

Мөрдің орны

Қосымшамен танысты _____ басшының Т.А.Ә.